

УДК 378.6:7/9](477.81-25)

"В науку вкладено життя" (Літописи РДГУ)

Рівненський державний гуманітарний університет (РДГУ) — це потужний осередок науки та освіти в Україні. Його 70-річний історичний шлях тісно переплітається із загальною історією Західної України, історією її освіти та науки. РДГУ має свої традиції, наукові досягнення, успіхи, адже корені його сягають ще далекого 1940 року, коли на Рівненщині був створений перший вищий навчальний заклад — учительський інститут. Пізніше, в 1953 році він був перейменований у педагогічний інститут, який за роки свого існування сформувався як освітній і просвітницький осередок національного та духовного відродження. У 1970 році розпочав своє функціонування Рівненський культурно-освітній факультет Київського державного інституту культури, який у 1979 році отримав офіційний статус Рівненського державного інституту культури. А в 1998 році Кабінет Міністрів України прийняв Постанову "Про створення Рівненського державного гуманітарного університету", об'єднавши у його структурі два вищих навчальних заклади — Рівненський державний педагогічний інститут та Рівненський державний інститут культури.

Сьогодні РДГУ — визнаний вищий навчальний заклад з високим рівнем організації навчально-виховного процесу, що має потужний науковий потенціал, який забезпечують вчені-педагоги, доктори наук, професори, академіки, котрі постійно знаходяться в творчому пошуку шляхів і напрямів розвитку своїх наукових досліджень, розширюють наукові школи, сприяють становленню молодих науковців.

Наукова бібліотека є центром біобібліографічних та бібліографічних досліджень наукового і творчого доробку викладачів вишу. Впродовж багатьох років вона вносить свою частку в розвиток української бібліографії та біобібліографії, що є засобом збереження і засвоєння наукового та інтелектуального надбання університету, підґрунтям для вивчення процесів його історичного розвитку. З цією метою бібліотека постійно здійснює моніторинг наукових видань викладачів навчального закладу та праць про них, які дають змогу скласти об'єктивну картину наукової діяльності університету.

Її початковим етапом стало укладання персональних біобібліографічних покажчиків серії "Академіки, доктори наук, професори РДГУ". Перший випуск цієї серії був виданий ще в 2006 році. У цій серії вже вийшло 12 біобібліографічних покажчиків.

Біобібліографічний посібник "РДГУ в персоналіях. Науковий літопис. Том 1", створений колективом наукової бібліотеки РДГУ

Враховуючи те, що університет, крім гуманітарних, педагогічних та природничих спеціальностей, готує і фахівців культурно-мистецького напрямку, з 2011 року започаткована ще одна серія — "Діячі культури та мистецтва РДГУ".

Робота над кожним покажчиком із названих серій — це окреме наукове дослідження з вивчення наукового доробку та матеріалів про творчий шлях, діяльність науковців з метою максимального виявлення всіх опублікованих праць вчених та літератури про них. Хронологічні межі визначаються роком першої публікації та роком підготовки біобібліографічного покажчика.

Майже одночасно співробітники бібліотеки усвідомили необхідність у створенні систематизованих бібліографічних видань, які б вичерпно інформували про науковий і творчий доробок науковців всіх факультетів університету. Отож, наступним етапом у науково-бібліографічній діяльності бібліотеки стало укладання серії щорічників "Друковані праці викладачів РДГУ за ... рік", які беруть свій початок також з 2006 року.

Щорічники інформують про наукові досягнення професорсько-викладацького складу університету, напрями їхніх наукових досліджень. Окремі видання та публікації згруповані за факультетами, у межах факультету — за алфавітом прізвищ авторів. Подано також описи дисертацій та авторефератів, зокріма окремий розділ інформує про видання та публікації, підготовлені науковою бібліотекою університету. Склад авторів відображено в допоміжному іменному покажчику. Щорічники "Друковані праці викладачів РДГУ за ... рік" активно використовуються студентами в навчальній та науковій діяльності університету.

Людина не стоїть на місці: хочеться більшого, кращого, нового. Отож, наслідком пошуку нових форм і методів наукової діяльності, спрямованої на популяризацію наукового і творчого доробку науковців університету, став ініційований директором наукової бібліотеки РДГУ доцентом С. Грипич довгостроковий проект "Історія РДГУ". В рамках цього проекту з 2010 року започатковано перший випуск біобібліографічного посібника "РДГУ в персоналіях (Науковий літопис. Том 1)". Одне із завдань, яке поставила перед собою наукова бібліотека в цьому процесі — це донести до сучасників творчу і наукову спадщину і залишити її для майбутніх поколінь студентів та викладачів як історичний літопис університету.

Посібник складається з 10 розділів, кожен із яких присвячений діяльності того чи іншого науковця зокріма, матеріали про яких увійшли до першого тому. Змістовний характер видання вимагає певної однотипності в структурі та послідовності її основних елементів. Тож структура біобібліографічного посібника детально продумана і містить максимум інформації про провідних науковців університету. Користувачам видання пропонуються бібліографічні довідки про викладачів, основні дати їхнього життя, наукової та професійної діяльності, у тому числі наукові школи, що включають перелік кандидатських дисертацій, виконаних та захищених під керівництвом вчених, хронологічний покажчик праць, а також література про науковців та їхні світлини. Наявний комплекс джерел дає змогу провести аналіз динаміки становлення і розвитку наукових уподобань в означених хронологічних межах. Загалом, бібліографічні записи в посібнику нарахову-

ють 1885 назв різноманітних друкованих видань (підручників, монографій, навчально-методичних посібників, статей, що вміщені в наукових збірниках і періодичних виданнях тощо). Усі записи в бібліографічному посібнику мають суцільну нумерацію, що сприяє зручнішому використанню допоміжного іменного покажчика, в якому подано посилання до відповідних номерів записів. Зведений іменний покажчик містить усі прізвища, що зустрічаються в бібліографічному описі друкованих джерел (це співавтори, співукладачі, співредактори).

Наукові джерелознавчі розвідки бібліотеки, безумовно, матимуть своє продовження. У її подальших планах — підготовка наступних томів біобібліографічного посібника "РДГУ в персоналіях". До кожного його тому надалі здійснюватиметься випуск щорічників на нові видання, які не увійшли до посібника. Необхідно підняти величезний пласт

документів за попередні роки існування вищого навчального закладу, що теж потребують відповідних наукових досліджень.

Крім друкованих джерел, всі ці посібники мають аналогі в електронному варіанті, у тому числі відображені й на сайті наукової бібліотеки.

Отож, її співробітники спільно з професорсько-викладацьким складом РДГУ успішно реалізують наукові проекти, спрямовані на збереження у майбутніх поколінь студентів та викладачів історичної пам'яті про наукову діяльність університету.

Матеріал підготували співробітники НБ Рівненського державного гуманітарного університету

Надійшла в редакцію 7 квітня 2011 року